

UNIT VI

Lesson 33

వాన కురుస్తోంది

IT IS RAINING

శర్మ : రవీ! నేను అర్జంటుగా మార్కెట్టుకు వెళ్ళాలి. నీ స్కూటరు యివ్వు.

Ravi! I have to go to the market urgently. Lend me your scooter.

రవి : నా స్కూటరు హోరను కొంచెం ట్రబులు ఇచ్చింది. నిన్న బాగుచేయడానికి ఇచ్చాను. ఇందాక కనిపించాడు. రేపు ఇస్తాను అన్నాడు.

The horn of my scooter gave trouble. Yesterday I gave it for repairing. He met me a few minutes ago. He told that he would give it tomorrow.

శర్మ : అయితే నీ సైకిలు యివ్వు.

Then, give me your bicycle.

రవి : తీసుకో. కొంచెం సేపు ఆగు. వాన కురుస్తున్నది.

Take it. But wait for some time. It's raining.

An Intensive Course in Telugu

శర్మ : నిన్న మా పేటలో బ్రహ్మాండమైన వాన కురిసింది. ఏమిటి అట్లా ఉన్నావు? జలుబా?

It rained cats and dogs yesterday in our area. You seem to be suffering from cold?

రవి : అవును. ఇక్కడ గూడా వాన కురిసింది. అప్పుడు నేను ఆఫీసు నించి యింటికి వస్తున్నాను. ఆ వానలో పూర్తిగా తడిశాను. అందుకే జలుబు చేసింది.

Yes. It rained here also. I was returning home from office at that time. I got drenched in that rain completely. That's why I have a cold.

శర్మ : అదుగో వాన ఇప్పుడే వెలుస్తున్నది. నేను బజారులో చెయ్యాలి పనులు చాలా ఉన్నాయి.

See, it is clearing now. I will go. I have to do a lot of work in the market.

రవి : ఇంకా కాసేపు ఆగు. ఈ వానలో తడవటం మంచిది కాదు.

Wait for some more time. It is not good to get drenched in this rain.

శర్మ : ఈ వాన ఇప్పుడు పూర్తిగా తగ్గదు. ఇది ఇట్లానే కురుస్తూ ఉంటుంది. నేను వస్తాను.

It will not stop completely now. It will rain continuously. I will, go.

రవి : బజారులో మోహనరావును కలు. అతని దగ్గర నా గొడుగు ఉంది. అది తీసుకో.

You meet Mohan Rao in the market. My umbrella is with him. Take that one.

శర్మ : నేను మోహనరావును కలిస్తే తీసుకుంటాను. వాడికి గొడుగిస్తే పాడుచేస్తాడు. ఎప్పుడూ ఇవ్వకు. వస్తాను. సైకిలు రాత్రికి పంపించనా? రేపు పంపించనా?

If I meet him I will take it. If you give umbrella to Mohana Rao he will spoil it. Don't give it to him any more. Shall I send you the bicycle by tonight or tomorrow.

రవి : పరవాలేదు. రేపు పంపించు.

Don't worry. You send it to-morrow morning.

శర్మ : రేపు ఉదయం పంపిస్తాను.

I will send it tomorrow morning.

DRILLS

a. Repetition drill.

రవివానలో తడిశాడు.

ఈ వాన ఇప్పుడు వెలవదు.

నా పుస్తకం తడిసింది.

వానలు కురిస్తే మంచిది.

వాళ్ళు వానలో తడుస్తున్నారు.

వానలు కురవాలి.

నువ్వు వానలో తడు!

ఇప్పుడు వాన కురుస్తుంది.

మనం వానలో తడుద్దాం.

నిన్న గూడా వాన కురిసింది.

నాకు నీపుస్తకం ఇవ్వు.

నేను రవిని కలిశాను.

ఎప్పుడూ రాకు.

నీకు నేను డబ్బు ఇస్తాను.

నువ్వు మాష్టరుగారిని కలు!

ఎప్పుడూ ఇవ్వకు.

రవికి శర్మ రేడియో ఇచ్చాడు.

తుంగభద్ర కృష్ణలో కలుస్తుంది.

ఎప్పుడూ వానలో

మనం ఆయనకు పుస్తకం ఇద్దాం.

యమున గోదావరిలో కలవదు.

తడవకు.

b. Build-up drill.

ఉన్నాయి.

ఉంటుంది.

చాలా వున్నాయి.

కురుస్తూ వుంటుంది.

పనులు చాలా వున్నాయి.

ఇట్లానే కురుస్తూ వుంటుంది.

చెయ్యాల్సిన పనులు చాలా వున్నాయి.

పది రోజులుదాకా ఇట్లానే కురుస్తూ

అక్కడ చెయ్యాల్సిన పనులు చాలా వున్నాయి.

వుంటుంది.

నేను అక్కడ చెయ్యాల్సిన పనులు

వాన పది రోజులుదాకా ఇట్లానే కురుస్తూ

చాలా వున్నాయి.

వుంటుంది.

ఈ వాన పది రోజులుదాకా ఇట్లానే

కురుస్తూ వుంటుంది.

c. Substitution drill.

Model (i)

రవి చదువుతూ వుంటాడు.

సరళ-ఆడు

సరళ ఆడుతూ వుంటుంది.

రైలు-రా

బస్సు-వెళ్ళు

నువ్వు -నిద్రపో

మనం-రాయి

Model (ii)

మనం చదవాల్సిన పుస్తకం రవి చదివాడు.

చూడు

మనం చూడాల్సిన పుస్తకం రవి చూశాడు.

రాయి

ఇవ్వు

కొను

తీసుకో

Model (iii)

రవి సరళకు స్కూటరు ఇచ్చాడు.

కమల

కమల సరళకు స్కూటరు ఇచ్చింది.

నేను

నువ్వు

మీరు

మనం

వాళ్ళు

d. Response drill.

Model

రవికి జలుబు ఎందుకు చేసింది?

రవి వానలో తడిశాడు.

1. సరళకు జలుబు ఎందుకు చేసింది?

2. నాకు ఎందుకు జలుబు చేసింది?

3. మనకు ఎందుకు జలుబు చేసింది?

4. నీకు ఎందుకు జలుబు చేసింది?

5. మీకు ఎందుకు జలుబు చేసింది?

e. Transformation drill.

Model (i)

రవి వానలో తడిశాడు.

a. రవి వానలో తడుస్తాడు.

b. రవి వానలో తడుస్తున్నాడు.

1. సరళ వానలో తడిసింది.

2. వాన కురిసింది.

3. నేను రవిని కలిశాను.

4. వాన వెలిసింది.

5. కమల నాకు కాఫీ ఇచ్చింది.

Model (ii)

రవి వానలో తడుస్తున్నాడు.

రవి వానలో తడవటం లేదు.

1. గోపి, మోహన్ వానలో తడుస్తున్నారు.

2. వాన వెలుస్తున్నది.

3. వాన కురుస్తున్నది.

4. నేను రామారావును కలుస్తున్నాను.

5. నేను కమలకు పుస్తకం ఇస్తున్నాను.

EXERCISES

a. Answer the following questions based on the text of the lesson.

1. శర్మ బజారుకు ఎందుకు వెళ్తున్నాడు?

3. రవి స్కూటరును ఏం చేశాడు?

2. శర్మ మోహనరావు దగ్గరించి గొడుగు

4. రవి వానలో ఎప్పుడు తడిశాడు?

తీసుకుంటాడా?

b. Change the following past tense forms into present affirmative, and negative and future affirmative and negative.

1. రవి వానలో తడిశాడు.

4. వాన వెలిసింది.

2. కమల రవికి గొడుగు ఇచ్చింది.

5. నేను రవిని కలిశాను.

3. కమల అన్నం వడ్డించింది.

c. Give the past tense forms of the following verbs with నేను, అవి, సరళ as subjects: తడు, కలు, ఇవ్వు.

d. Match the following.

A	B
1. కమల	తడిశాడు ()
2. రవి	వెలిసింది ()
3. వానలు	ఇచ్చింది ()
4. గోపిని	కురిశాయి ()
5. వాన	కలిశాను ()

VOCABULARY

వాన	rain (n)	తడున్	get drenched; become wet
కురున్	rain (v); shower (v.i.); fall (like rain)	జలుబుచెయ్యి	catch cold
అర్జైంటుగా	urgently	వెలున్	stop or cease, as rain; fade (v.i.)
హోరను	horn (n)	ఇట్లా	in this manner/way; vari- ant of ఇలా
ట్రబులు	trouble (n)	కలున్	meet (v.i.)
ఇందాక	a while ago	పాడుచెయ్యి	spoil (v.i.)
బ్రహ్మాండమైన	heavy; huge		
జలుబు	cold or catarrh (n)		

GRAMMAR NOTES

33.1. In this lesson the *న్* **s ending verbal bases** are introduced.

తడున్+తున్నా+ను = తడుస్తున్నాను. 'I am getting drenched.'

taḍus+tunnā+nu.

(వాన) కురున్+తున్న+ది = కురుస్తున్నది. (31.17) 'It is raining.'

(*vāna*) *kurus+tunna+di.* (literally, 'Rain is showering.')

తడున్+దాం = తడుద్+దాం = తడుద్దాం. (26.7) 'Let us get drenched.'

taḍus+dāM = taḍud+dāM.

33.2. The *న్* **s ending bases** drop their final *న్* **s** when they are used in non honorific imperative affirmative singular. (cf.8.2.2.)

కలున్ = కలు! *kalus = kalu!* 'Meet!'

తడున్ = తడు! *taḍus = taḍu!* 'Get drenched!'

33.3. A disyllabic base ending in a consonant (such as కలున్ *kalus*) also changes its second vowel *ఉ* **u**. (like trisyllabic bases, cf. 15.5.1; 28.6)

(i) to *అ* **a** when followed by a suffix beginning with *అ* **a** or *ఆ* **ā** and

(ii) to *ఇ* **i** when followed by a suffix beginning with *ఇ* **i** or *ఐ* **ā**

కలున్+అండి = కలన్+అండి = కలవండి	‘Please meet!’
<i>kalus+aMḍi = kalas+aMḍi = kalavaMḍi</i>	
కలున్+అలి = కలన్+అలి = కలవాలి (33.5)	‘One should meet.’
<i>kalus+āli = kalas+āli = kalavāli</i>	
కురున్+అటం = కురన్+అటం = కురవటం (33.5)	‘raining’
<i>kurus+aṭaM = kuras+aṭaM = kuravaṭaM</i>	
కలున్+అ +ను = కలిన్+అ +ను = కలిశాను (28.3.1)	‘I met.’
<i>kalus+ ā +nu = kalis+ā +nu = kalisānu</i>	
తడున్+ఇం+ది = తడిన్+ఇం+ది = తడిసింది	‘It/She got drenched.’
<i>taḍus+iM+di = taḍis+iM+di = taḍisiMḍi</i>	
కురున్+ఇతే = కురిన్+ఇతే = కురిస్తే (33.4)	‘if it rains’
<i>kurus+itē = kuris+itē = kuristē</i>	

33.4. A short vowel between *న్ s* and *త్ t* it is dropped. (cf. 32.9)

కురిన్+ఇతే = కురిస్తే *kuris+itē = kuristē* (33.3)

33.5. The *న్ s* ending bases change their final *న్ s* to *వ్ v* when followed by a suffix beginning with *అ a* or *ఆ ā*.

కురున్+అటం = కురవ్+అటం = కురవటం (33.3)	‘raining’
<i>kurus+aṭaM = kurav+aṭaM = kuravaṭaM</i>	
తడున్+అలి = తడవాలి (33.3)	‘One should get drenched.’
<i>taḍus+āli = taḍavāli</i>	
కలున్+అండి = కలవండి (33.3)	‘Please meet!’
<i>kalus+aMḍi = kalavaMḍi</i>	
కలున్+అ+ను = కలవను (33.3)	‘I will not meet.’
<i>kalus+a+nu = kalavanu</i>	

33.6. The verbal base ఇచ్చు *ivvu* ‘to give’ becomes ఇన్- *is-* when followed by a suffix beginning with *త్ t* or *ద్ d*; and it (ఇచ్చు *ivvu*) becomes ఇచ్చ- *icc-* when followed by a suffix beginning with *ఇ i* or *అ ā* (Recall that the bases రా *rā* ‘to come’ and తీసుకురా *tīsukurā* ‘to bring’ also behave in a similar way. cf. 21.4; 26.6 (v) and 28.5)

An Intensive Course in Telugu

ఇవ్వు+తా+ను = ఇన్+తా+ను = ఇస్తాను	'I will give'
<i>ivvu+tā+nu = is+tā+nu</i>	
ఇవ్వు+ఇతే = ఇన్+తే = ఇస్తే (33.4)	'If someone gives'
<i>ivvu+itē = is+tē</i>	
ఇవ్వు+దాం = ఇన్+దాం = ఇద్+దాం = ఇద్దాం	'Let us give.'
<i>ivvu+dāM = is+dāM = id+dāM</i>	
ఇవ్వు+ఁ+ను = ఇచ్చి+ఁ+ను = ఇచ్చాను	'I gave.'
<i>ivvu+ā+nu = icc+ā+nu</i>	

33.7. The obligatory adjectival participle is formed by adding -సిన *-sina* to the obligatory form (20.1).

చెయ్యాలి+సిన = చెయ్యాలిన (33.7.1.)	'that one has to do'
<i>ceyyāli+sina = ceyyālsina</i>	
నేను ఈ పని చెయ్యాలి \Rightarrow	ఇది నేను చెయ్యాలిన పని
<i>nēnu ī pani ceyyāli \Rightarrow</i>	<i>idi nēnu ceyyālsina pani</i>
'I have to do this work.'	'This is the work which I have to do'

33.7.1. This final (ఇ *i*) of the obligatory form is dropped before a suffix beginning with స *s*.

33.8. The **future continuous** is also introduced in this lesson. It is formed by adding the future tense form of the verb ఉండు *uMḍu* 'to be' (23.1) to the non-past/progressive adverbial participle of the verb. Here ఉండు *uMḍu* functions as an axiliary verb.

Future continuous \Rightarrow Non-past adverbial participle
+ the future tense form of ఉండు *uMḍu*

కురుస్తూ ఉంటుంది.	<i>kurustū uMṭuMdi.</i>	'It will be raining.'
రవి పాడుతూ ఉంటాడు.	<i>ravi pāḍutū uMṭāḍu.</i>	'Ravi will be singing.'

The ఉండు *uMḍu* forms can also be written with an initial వ్ *v* such as వుంటాడు *vuMṭāḍu*, వుంటుంది *vuMṭuMdi* etc.

33.9. Notice the use of the inclusive marker with a question word ఎప్పుడు *eppuḍu* simultaneously with negative form of a verb in the following expression.
వాడికి గొడుగు ఎప్పుడూ ఇవ్వకు. 'Never give the umbrella to him.'
vāḍiki goḍugu eppuḍū ivvaku.

Here ఎప్పుడూ *eppuḍū* in association with the negative form of the verb means never. (cf. ఏమీ అడగకు *ēmi aḍagaku* 'ask nothing.' 20.3.)

33.10. The verb చెయ్యి *ceyyi* 'to do' along with the noun జలుబు *jalubu* 'cold' means 'to catch cold'; and the verb takes dative subject.

నాకు జలుబు చేసింది. *nāku jalubu cēsiMdi.* 'I caught cold.'

ఇట్లా *iṭlā* 'in this way/direction/manner' is a variant of ఇలా *ilā* (7.16).

CULTURAL NOTE

33.12. While taking leave from a person, one is expected to say that నేను వస్తాను *nēnu vastānu* 'I will come.' and not నేను వెళ్తాను *nēnu veṭtānu* 'I will go.'